

15.9.2023

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 1018/2020, ktorú predkladá Reiner Sauerwein, nemecký štátny príslušník, v mene Bürgerinitiative Lebensraum Vorpommern, o zastavení výstavby kontajnerového terminálu v chránenej oblasti sústavy Natura 2000 na ostrove Wollin/Świnoujście v Poľsku

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľ petície upozorňuje Parlament na skutočnosť, že plánovaná výstavba hlbinného kontajnerového terminálu vo vonkajšom prístave v meste Świnoujście nezvratne poškodí oblasť sústavy Natura 2000 na Wollinskom ostrove a v oblasti Świnoujścia a bude mať vplyv na životné prostredie a cestovný ruch v celej Pomoranskej zátok. Predkladateľ petície vysvetľuje, že na ostrovoch Usedom a Wollin existuje niekoľko prírodných rezervácií. Podľa jeho názoru takáto koncentrácia priemyselných závodov pri ústí rieky Swiny a Pomoranskej zátok zničí citlivý ekosystém Baltského mora a pobrežného krajinného rázu. Dodáva, že tento región je veľmi dôležitý pre cestovný ruch, turistiku milovníkov prírody. Predkladateľ petície tvrdí, že projekt vychádza z nového poľského osobitného zákona o investíciách do výstavby vonkajších prístavov, ktorý Poľsko prijalo 9. augusta 2019. Tvrdí, že projekt porušuje smernicu o vtákoch (2009/147/ES) a smernicu o biotopoch (92/43/EHS), ako aj smernicu 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Ďalej zdôrazňuje, že Poľsko už čelí konaniam o nesplnení povinnosti (číslo spisu 2016/2046) z dôvodu nevykonávania smernice 85/337/EHS.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 17. decembra 2020. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 227 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 30. júna 2021

V prípade tohto projektu sa môžu uplatňovať tieto smernice: smernica o biotopoch¹ a smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA)².

V článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch sa uvádza:

„Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

Ak sa plán alebo projekt z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy musí aj napriek negatívnemu odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení realizovať, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že celková kompaktnosť sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop a/alebo prioritný druh, ako jediné môžu prichádzať do úvahy dôvody, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí, priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu.“

Projekt by mohol patriť aj do rozsahu pôsobnosti bodu 8 písm. a) alebo b) prílohy I k smernici o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Pri projektoch uvedených v prílohe I sa vyžaduje, aby sa pred vydaním povolenia uskutočnilo povinné posúdenie vplyvu na životné prostredie.

Pokiaľ ide o Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice (Dohovor z Espoo)³, požiadavky týkajúce sa posudzovania vplyvov cezhraničných projektov na životné prostredie sú stanovené v článku 7 smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V súlade s článkom 7 ods. 1 smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ak si je členský štát vedomý, že projekt pravdepodobne bude mať významný vplyv na životné prostredie iného členského štátu, alebo ak o to členský štát, ktorý bude pravdepodobne významne dotknutý, požiada, zašle členský štát, na ktorého území sa projekt plánuje uskutočniť, dotknutému členskému štátu čo najskôr a najneskôr vtedy, keď informuje vlastnú verejnosť, okrem iného: opis projektu, spolu so všetkými dostupnými informáciami o jeho možných cezhraničných vplyvoch a informácie o povahe rozhodnutia, ktoré sa môže prijať. Všetky pripomienky doručené od dotknutého členského štátu sa zohľadnia pri prijímaní rozhodnutia o udelení povolenia.

Typ projektu, ktorý opísal predkladateľ petície, si vzhľadom na svoj charakter a polohu vyžaduje posúdenie vplyvu na príslušné lokality sústavy Natura 2000. V Poľsku sa náležité posúdenie začleňuje do postupu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Počas tohto

¹Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

²Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1 – 21.

³<https://unece.org/environment-policy/environmental-assessment/introduction>.

postupu sa musia analyzovať všetky možné vplyvy na sústavu Natura 2000 a orgány môžu projekt schváliť len po tom, ako sa presvedčia, že významne neovplyvní integritu lokalít sústavy Natura 2000.

Ak sa dospeje k záveru, že projekt bude mať významný vplyv na lokality, môže byť schválený podľa článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch, len ak: neexistujú žiadne alternatívy; je to odôvodnené „naliehavými dôvodmi vyššieho verejného záujmu“ a prijímajú sa primerané kompenzačné opatrenia. V určitých prípadoch sa pred schválením projektu vyžaduje stanovisko Komisie⁴. Poľské orgány sú zodpovedné za zabezpečenie riadneho uplatňovania uvedeného postupu.

Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, poľské orgány začali 21. decembra 2020 postup na vydanie environmentálneho povolenia pre projekt⁵. V súčasnosti je povinnosťou orgánov vykonať komplexné posúdenie vplyvov projektu na životné prostredie vrátane analýzy jeho vplyvu na integritu dotknutej sústavy Natura 2000 a konzultovať s verejnosťou, ktorej sa projekt pravdepodobne týka.

Pokiaľ ide o možný nesúlad projektu so smernicou EIA, Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti (ref. 2016/2046) proti Poľsku z dôvodu netransponovania smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Komisia vo svojom odôvodnenom stanovisku zo 7. marca 2019, ktoré bolo vydané podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), dospela k záveru, že Poľsko si v prípade ôsmich „osobitných aktov“ nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Treba však poznamenať, že tento postup v prípade nesplnenia povinnosti sa výslovne nevzťahuje na osobitný zákon o investíciách do výstavby vonkajších prístavov, ktorý Poľsko prijalo 9. augusta 2019. Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, Poľsko v súčasnosti mení svoj právny rámec s cieľom riešiť tieto nedostatky.

Pokiaľ ide o cezhraničné vplyvy projektu, Komisia na základe dostupných informácií chápe, že príprava správy o posudzovaní vplyvov tohto projektu na životné prostredie (vrátane posúdenia jeho možného cezhraničného vplyvu na životné prostredie) stále prebieha. V dôsledku toho sa ešte musí vykonať aj posúdenie cezhraničných vplyvov projektu. Po dokončení budú musieť poľské orgány rozhodnúť, či by sa mali začať cezhraničné konzultácie s Nemeckom.

Záver

Komisia v súčasnosti nemá dôkazy o tom, že projekt nie je v súlade s právom EÚ. Keďže povoľovacie konanie stále prebieha, predkladateľ petície by sa mal obrátiť na príslušné poľské orgány s cieľom oznámiť im svoje obavy.

Pokiaľ ide o horizontálne prípady nesplnenia povinnosti týkajúce sa zlej transpozície smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Komisia situáciu pozorne monitoruje

---

⁴V usmerneniach Komisie k článku 6 smernice o biotopoch sa uvádzajú podrobnejšie informácie o uplatňovaní týchto ustanovení: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/natura-2000/managing-and-protecting-natura-2000-sites_sk

⁵Oznámenie regionálneho riaditeľa pre ochranu životného prostredia v Szczecine (ref. WONS-OŚ.420.29.2020.KK.3) <https://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiarZ-XjabvAhULyqQKHQoiBWMQFjAAegQIARAD&url=http%3A%2F%2Fbip.um.swinoujscie.pl%2Fattachments%2Fdownload%2F70072&usg=AOvVaw0DTkm9iQhBpngWrRHM8aWZ>

a v prípade, že by porušenie pretrvávalo, Komisia môže prijať ďalšie opatrenia.

4. Odpoveď Komisie doručená 15. septembra 2023

Poľské orgány predložili 27. apríla 2023 Európskej komisii oznámenie o stanovisku podľa článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch týkajúce sa výstavby kontajnerového terminálu v Świnoujście. Stanovisko Európskej komisie je potrebné, pretože poľské orgány sa domnievajú, že projekt bude mať významný negatívny vplyv na lokalitu Natura 2000 PLH320019 Wolin i Uznam, okrem iného na prioritný typ biotopu 2130 „sivé duny“ a je odôvodnený naliehavými dôvodmi vyššieho verejného záujmu sociálno-ekonomického charakteru.

Záver

Komisia posúdila žiadosť o stanovisko a požiadala poľské orgány o ďalšie objasnenia. Orgány odpovedali 21. júla 2023. V súčasnosti Komisia analyzuje odpoveď orgánov.

Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii na základe záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru z Espoo⁶, poľské orgány začali proces cezhraničnej konzultácie tohto projektu s nemeckými orgánmi. Správa o posúdení vplyvov projektu na životné prostredie bola Nemecku predložená v decembri 2022. V júli 2023 investor poskytol aj odpovede na dodatočné otázky orgánov. V reakcii na žiadosť Nemecka poľské orgány súhlasili aj s uskutočnením medzivládnych konzultácií, ako sa stanovuje v článku 5 dohovoru.

---

⁶ Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice (Dohovor z Espoo).